

жавах. Това бе Андрея, който я зовеше, като напомняше, че не бива да злоупотребява със снизхождението му на пазац: а подигравката на другарите му още по-силно ѝ напомняше, че тия нейни излитания ще бъдат поне сани само веднъж от законите на общността, сред която ѝ бе отсъдено да живее. Тя се изправи, но отново протегна тръпнещи ръце към морето, като ѝ се струваше, че докосва вълните, както преди бе докоснала папратите на надината, като лястовица, която прелита след топлата, ала безплодна зима към либийските плата, към земите на слънцето, към червените летни залези, към любовта, която едничка дарява безсмъртието.

От тогава нататък тази мечта не я изостави. Когато през зимните вечери, край мангала, на светлината на две /а понякога тя запалваше и три/, зехтинени лампи, или през пролетните сутрини, в градинката, пълна с нацъфтяли рози и бръмчащи едри мухи със зеленикави крилца, а после лятно време, в горната стая, срещу дремещия пейзаж на планините, който се виждаше през прозореца, когато можеше да разглежда някое илюстровано списание, тя дълго проучваше картините му, особено фотографите на улици, паметници, величествените здания на големите градове. Рим бе нейната цел: тя го чувствуваше. Тя не знаеше още как ще успее да отиде там: нямаше никаква надежда, никаква възможност, нито дори илюзията за някаква женитба, която ще я отведе там долу: все пак тя чувствуваше, че ще отиде. Нейният устрем не бе никакво светско честолюбие, тя не мислеше за бляскавия римски живот: за нея Рим бе особен свещен град, Йерусалим на изкуството, мястото, гдето човек е по-близо до Бога и до славата.

Как тия илюстровани списания бяха стигнали до нея, не се знае; може би Сантус, или самият Андрея ги бяха доставили. Обаче знае се, че тогава в столицата, след аристократичния издател Сомаруга, се беше издигнал от прост печатарски работник един популярен книгоиздател, който покрай многото си издания от лош вкус, имаше и някои добри, почти изтънчени, които умееше да разпространява дори в най-отдалечените краища